

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Delen in beleggingsrisico is geen pensioen: voorstel vormt de afbraak van ons pensioenstelsel en is strijdig met Pensioenwet 2007

van Praag, B.M.S.

Publication date

2010

Document Version

Final published version

Published in

NRC Handelsblad

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

van Praag, B. M. S. (2010). Delen in beleggingsrisico is geen pensioen: voorstel vormt de afbraak van ons pensioenstelsel en is strijdig met Pensioenwet 2007. *NRC Handelsblad*, O 7.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Delen in beleggingsrisico is geen pensioen

Het voorstel om pensioenen te laten ‘meeademen’ met beurskoersen is volledig in strijd met de bedoeling van de wetgever, betoogt **B.M.S. van Praag**.

Met stijgende verbazing las ik de voorgestelde wijziging van ons pensioensysteem waarover werknemers en werkgevers nu onderhandelen. Een wijziging die zonder meer te kenschetsen valt als desastreus voor bijna alle Nederlanders die nu een aanvullend pensioen krijgen of opbouwen.

Tot op heden geldt dat gepensioneerden in het algemeen konden rekenen op een vast percentage van hun eindloon of middelloon.

Bovendien hadden gepensioneerden lange tijd de belofte dat bij gematigde inflatie de pensioenen zouden worden geïndexeerd. Die belofte is waargemaakt.

Twee decennia geleden vonden werkgevers en regering dat de fondsen ruim in hun geld zaten – ze zouden meer bezitten dan voor de verplichtingen nodig was. In hedendaags jargon hadden de fondsen ‘uitstekende dekkinggraden’. Onder het kabinet Lubbers-Kok werden door staat en werkgevers grote bedragen gehaald uit de fondsen; de premiebetaling werd onderbroken en ten slotte werden de premies verlaagd tot onder kostendekkend peil. Dit zou verantwoord zijn, omdat pensioenfondsen afstapten van hun oude politiek om te beleggen in goudgerande waarden (lees: Nederlandse staatsobligaties). Zij be-

legden in aandelen, opties en allerlei incurante maar o zo beloftevolle materialen.

Werkgevers en werknemers hechtten veel geloof aan deze moderne alchemisten, daarin gesteund door de aangename weten-

Onbegrijpelijk dat werkgevers en werknemers een dergelijke regeling kunnen bekokstoven

schap dat de brutoloonkosten voor de werkgever omlaag gingen en het netto beschikbaar inkomen voor de werknemer omhoog.

We zien nu tot welke droeve toestand dit kan leiden. Het is te goedkoop om hier alleen met de vinger te wijzen naar de financiële crisis en de vergrijzing. Ik kan in dit bestek hier niet op ingaan,

maar het enige echte gevaar is de langere levensduur en de dreiging van inflatie.

Nu lazen wij in het recente Pensioenakkoord tussen werknemers en werkgevers dat de pensioenpremie stabiel moet blijven en dat de

werknemers en gepensioneerden moeten meedelen in de beleggingsrisico’s. Werknemers en gepensioneerden delen dan mee als beleggers in de winst en verlies. Op die manier ‘ademen ze mee’ met de fluctuerende beurskoersen.

De schrik slaat mij om het hart. Dit valt niet anders te kwalificeren dan als afbraak van het Nederland-

se pensioenstelsel. En daarin sta ik niet alleen. Nog vier jaar geleden was de wetgever dezelfde mening toegedaan. Ik citeer de Memorie van toelichting bij de Pensioenwet 2007:

„Overeenkomsten die in de uitkeringsfase resulteren in een uitkering in beleggingseenheden [...] vallen niet onder dit wetsvoorstel. Dergelijke overeenkomsten kennen een zo grote onzekerheid in de uitkeringsfase, dat de regering deze niet beschouwt als pensioenovereenkomsten. Pensioen moet een zekere mate van inkomenszekerheid bieden voor de oude dag. Dat kan alleen als het gaat om uitkeringen in geld waarvan de hoogte in ieder geval op de ingangsdatum voor de deelnemer is vastgesteld. [...] Als partijen een regeling afspreken die uitkeert in beleggingseenheden, is sprake van het

verzekeren van risico’s, waardoor deze regeling door verzekeraars zal moeten worden uitgevoerd. Op dergelijke regelingen bestaat dan ook wel toezicht op basis van de Wet financieel toezicht.”

De regelingen die de sociale partners nu verdedigen zijn niet anders te kwalificeren dan als ‘uitkeren in beleggingseenheden’ – volgens de regering dus géén pensioenen. Het lijkt erop dat de Pensioenwet uit 2007 moet worden vervangen op grond van ‘voortschrijdend inzicht’.

Het is onbegrijpelijk dat de werkgevers en werknemers een dergelijke regeling kunnen bekokstoven in de achterkamertjes van de Stichting van de Arbeid.

Prof. dr. B.M.S. van Praag is emeritus universiteitshoogleraar van de Universiteit van Amsterdam.